

Elektroniczna Dokumentacja Medyczna nadchodzi

Dariusz Paliga

Gabinet Stomatologiczny Renata i Dariusz Paliga s.c. w Rzeszowie

Słownik pojęć

EDM – elektroniczna dokumentacja medyczna

P1 – rządowy system zbierający dane przekazywane z placówek medycznych

CSIOZ – Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia – jednostka zajmująca się informatyzacją służby zdrowia z ramienia rządu

NIL – Naczelna Izba Lekarska

IL – izba lekarska

Konferencja „EDM: więcej niż wyzwanie” odbyła się 17 października 2017 roku w siedzibie Naczelnej Izby Lekarskiej w Warszawie. Wzięli w niej udział przedstawiciele Centrum Systemów Informacyjnych Ministerstwa Zdrowia, izby lekarskiej oraz środowisk twórców oprogramowania. Strona rządowa przedstawiła założenia informatyzacji całej służby zdrowia.

Zmiany wprowadzane przez Ministerstwo Zdrowia dotyczą każdej placów-

ki medycznej. Stwarzając nowe wyzwania i zagrożenia, zmuszają wszystkich lekarzy do gruntownej reorganizacji pracy. Formę elektroniczną ma mieć nie tylko dokumentacja medyczna, ale także recepty i skierowania. Jednocześnie wszystkie one mają być przekazywane do Ministerstwa Zdrowia, do powstającego systemu nazwanego P1.

Proces wprowadzania tych zmian podzielono na kilka etapów i przedstawiono je w formie harmonogramu (tab. I):

Etap 1. Możliwość równoczesnego funkcjonowania dwóch systemów (elektronicznego i papierowego) – nazwijmy go systemem mieszanym. Jest to czas na wdrożenie i testy systemu elektronicznego.

Etap 2. Zgłoszenie gotowości placówki medycznej do przekazywania danych w postaci elektronicznej do Ministerstwa Zdrowia.

Etap 3. Obowiązek przejścia na system elektroniczny.

Etap 4. Obowiązek przekazywania danych do P1.

Terminy obowiązku wprowadzenia systemu elektronicznego

Są one różne dla EDM, recept oraz skierowań.

Recepty lekarze będą mogli wystawiać elektronicznie od lutego 2018 roku, wtedy placówki medyczne wejdą w system mieszany – będzie czas na testy. Konieczność zgłoszenia gotowości przesyłania danych do P1 nastąpi 31.12.2018 r. A wystawianie recept tylko w postaci elektronicznej oraz ich przesyłanie do serwerów rządowych zacznie obowiązywać od 01.01.2020 roku.

Skierowania będzie można wystawiać elektronicznie od października 2018 r., wtedy wejdziemy w system mieszany – będzie czas na testy.

Konieczność zgłoszenia gotowości przesyłania danych do P1 nastąpi 01.06.2018 r.

TABELA I. Harmonogram zmian planowanych przez CSIOZ

	Data; możliwość nieobowiązkowego prowadzenia	Data; obowiązek zgłoszenia gotowości do podłączenia do PI	Obowiązek wystawiania/ /prowadzenia w postaci elektronicznej	Data obowiązkowego raportowania – przesyłania danych do PI
Recepty	02.2018	31.12.2018	01.01.2020	01.01.2020
Skierowanie	10.2018	01.06.2018	01.01.2021	01.01.2021
EDM	obowiązuje	31.12.2019	01.01.2019	01.01.2021

Obowiązek wystawiania recept tylko w postaci elektronicznej i ich przesyłania do serwerów rządowych określono na 01.01.2021 roku.

Jeżeli chodzi o dokumentację medyczną, to w chwili obecnej istnieje system mieszany, a od 01.01.2019 r. trzeba ją będzie prowadzić w postaci elektronicznej. Natomiast obowiązek zgłoszenia gotowości przesyłania danych wyznacza data 31.12.2019 r. A sam obowiązek przesyłania danych do P1 nastąpi z dniem 01.01.2021 r.

Przesunięcie terminu obowiązku prowadzenia dokumentacji elektronicznie z 01.01.2019 r. na późniejszy wydaje się mało prawdopodobne. Obowiązek ten wymaga jedynie inwestycji ze strony lekarzy i nie łączy się z koniecznością przygotowania serwerów przez Ministerstwo Zdrowia. Pamiętajmy, że okres przejściowy właśnie trwa i można go jeszcze traktować jako testowy.

Przedstawiciele izby lekarskiej zgłosili wiele wniosków, warto wymienić kilka ważnych propozycji.

- Istotny jest postulat wprowadzenia certyfikacji oprogramowania, tak aby lekarze otrzymali potwierdzenie, że dane oprogramowanie jest zgodne z prawem i bezpieczne.
- Przedstawiciele programistów stoją na stanowisku, że ceny rynkowe oprogramowania są zbyt niskie, by można je tworzyć zgod-

nie z obowiązującymi regułami prawa.

- Nie uzyskał zgody wniosek lekarzy, by wprowadzić podstawowe oprogramowanie, którego koszt poniósłby rząd i które byłoby udostępnione lekarzom bezpłatnie. Niestety strona rządowa nie określiła jasno swojego stanowiska w tej sprawie. W tej sytuacji jedyną szansą na weryfikację oprogramowania jest inicjatywa wewnątrz IL.
- Kolejnym istotnym problemem jest podpis elektroniczny, zarówno lekarza, jak i pacjenta. IL pracuje nad wprowadzeniem elektronicznego prawa wykonywania zawodu, które zastąpiłoby podpis komercyjny i umożliwiło jednoznaczny autoryzacji wpisów w EDM. Podpis pacjenta dalej budzi wątpliwości. Przedstawiciele CSIOZ mówili o pracy nad dowodem elektronicznym, ale obecnie sprawa pozostaje nierozwiązana.

Autor artykułu zwrócił uwagę na niezgodność większości oprogramowania z obowiązującym prawem. Może to skutkować zasadniczymi problemami z wiarygodnością tworzonej dokumentacji. Argument ten niestety nie został poważnie potraktowany przez przedstawicieli programistów.

W obecnej sytuacji wydaje się rozsądne, by na razie wstrzymać się z zakupem oprogramowania. Zwłaszcza że istnieją inicjatywy,

w wyniku których może powstać organ opiniujący oprogramowanie ze strony NIL. Konieczne jest wskazanie przez osoby związane z IL, a niezwiązane z biznesem informatycznym, programów pozwalających na prowadzenie dokumentacji zgodnie z prawem.

W weryfikacji oprogramowania lekarze są obecnie pozostawieni sami sobie. Brak rzetelnej wiedzy może skutkować w przyszłości poważnymi konsekwencjami prawnymi i finansowymi dla lekarzy. Jednym z niewielu niezależnych źródeł wiedzy są nasze artykuły. Niestety bez wsparcia izb lekarskich nie jesteśmy w stanie prowadzić szerszej akcji.

Mamy nadzieję, że dzięki krokom podjętym przez członków redakcji „Magazynu Stomatologicznego”, współpracujących z nimi niezależnych informatyków, IL i całemu środowisku lekarskiemu inicjatywa ta dojdzie do skutku. Dlatego zgłaszana przez naszych Czytelników w okręgowych izbach lekarskich potrzeba niezależnej weryfikacji oprogramowania będzie wsparciem dla naszych wysiłków dla dobra całego środowiska lekarskiego.

Koledzy, nie czekajmy beczynnie, licząc, że termin kolejny raz zostanie przesunięty.